

Kazatel: Josef Hurta

Písně: 161, 232, 696, 712

Čtení: Mt 7, 24 – 29

Text: Gn 7, 17 – 24 *Potopa na zemi trvala čtyřicet dní, vod přibývalo, až nadnesly archu, takže se zdvihla od země. Vody zmohutněly a stále jich na zemi přibývalo. Archa plula po hladině vod. Vody na zemi převelice zmohutněly, až překryly všechny vysoké hory, které jsou pod nebesy. Do výšky patnácti loket vystoupily vody, když byly překryty hory. A zahynulo všechno tvorstvo, které se na zemi pohybuje, ptactvo, dobytek i zvěř a také všechna na zemi se hemžící havěť, i každý člověk. Všechno, co mělo v chřípích dech ducha života, cokoli bylo na suché zemi, pomřelo. Tak smetl Bůh vše, co povstalo, co bylo na povrchu země: od lidí až po zvířata, po plazy a nebeské ptactvo, všechno bylo smeteno ze země. Zachován byl pouze Noe a to, co s ním bylo v arše. Mohutně stály vody na zemi po sto padesát dní.*

Četli jsme, že „potopa na zemi trvala čtyřicet dní.“ Ve skutečnosti Noe a jeho rodina strávili v arše celých 371 dní, než mohli archu opustit. Počítal s tím Noe, když vstupoval do korábu? Objednal dostatek obživy pro všechnu zvěř i posádku? Jak to celé zorganizoval? Jak to, že on byl na potopu připraven, zatímco ostatní lidé byli zaskočeni? Měl plán, jak to celé přežít nebo prostě jen spoléhal na Boží milost?

Samozřejmě, že to nejsou otázky pro historiky či archeology, protože biblické podání je teologickým zamyšlením nad starou mytologií, která byla obecně rozšířena po celém tehdejší světě a známe ji z nejrůznějších starověkých kultur. Bible ten obecný příběh interpretuje na základě židovské víry, tak jako to dělají dnešní kazatelé se starými biblickými texty. Kladou si existenciální a věroučné otázky, a používají k tomu obecně známé příběhy.

Potopa v tomto vyprávění představuje symbol nějakého těžkého životního období, představuje něco, co může potkat každého z nás. Může to být nemoc a její následky, obtížná situace v rodině, problémové vztahy, spory, rozvod manželství, ztráta zaměstnání, pracovní vyhoření, deprese, ztráta milované osoby, vyrovnání se s tělesným postižením nebo pocit trvalého ohrožení. Zkrátka, toho, co nás zaplavuje a v čem se utápíme může být spousta. Může to přijít náhle i plíživě. Může nám to vzít pevnou půdu pod nohama. Může toho být na nás moc, můžeme toho mít až po krk nebo až nad hlavu.

Jak dlouho se dá takový stav vydržet? Většinou moc dlouho ne, pokud se nemáme čeho chytit. Pokud nás něco nepodrží. Pokud nevidíme žádnou naději. Pokud nemáme archu alespoň z goferového dřeva, jak radí Starý zákon, nebo dům postavený na skále, jak radí Ježíš. Také je dobré si uvědomit, že archa z goferového dřeva i dům na skále se nestavějí proto, abychom se záplavám vyhnuli, ale naopak abychom jim mohli čelit, protože je čekáme.

Může nás napadnout otázka: Přežil Noe potopu, protože byl na ni náležitě připraven? Nebo přežil jen zázrakem a díky Boží milosti? Zachránil Noe sebe, svou rodinu a všechnu zvěř díky skvěle zmáknuté logistice, díky svému přesnému odhadu a predikcím, díky správně vypočteným nákladům na udržení života v lodi? Nebo to bylo jen dílem náhody, že přežil?

Na to nejde odpovědět jednoduše. Podle biblického podání Noe udělal všechno proto, aby měl šanci potopu přežít. Spočítal rozměry korábu, rozdělil ho na patra, vytvořil seznamy zvířat, která je třeba do archy uvést, spočítal množství potřebné potravy a tu shromáždil do lodi také. Kdyby to neudělal, zahynul by spolu s ostatními. Podobně později Izraelci v Egyptě také učinili všechna potřebná opatření, aby je pominul anděl zhoubce, jinak by mezi nimi pomřelo vše prvorozené. Motivem k takovému počínání ovšem byla víra v Hospodina. Víra, že to má smysl. I u Noeho jde tedy o jednání z víry. Respektive o poslušnost Božího slova, jak to říká Ježíš ve svém podobenství: „Každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozváznému muži, který postavil svůj dům na skále.“ I Noe, jak čteme, udělal všechno, jak mu

Hospodin přikázal. V listu Židům je to komentováno slovy: „Noé věřil, a proto pokorně přijal, co mu Bůh oznámil a co ještě nebylo vidět, a připravil koráb k záchraně své rodiny. Svou vírou vynesl soud nad světem a získal podíl na spravedlnosti založené ve víře.“ Byla to tedy Noemova zásluha, že zachránil život sobě i druhým?

Myslím, že je důležité nepominout jeden drobný verš, který je v textu o potopě uveden jako jakési předznamenání, podle něhož je nutno celý příběh interpretovat. Je to verš 8.: „Ale Noe našel u Hospodina milost.“ A pak následuje, co vše Noe pro záchranu udělal. Bylo mu to však dáno učinit z Boží milosti.

Další otázka, opět jen psychologická: Věděl Noe dopředu, jak dlouho potopa potrvá? Jistě ne. Jistě nevěděl, co všechno ho čeká. A kdyby to tušil, kdoví, zda by už předem nerezignoval. Jednal tedy ve víře v dobrý konec. Zřejmě si ani v tom nejhorším snu nedovedl přestavit skutečné nesnáze a hrůzy potopy. A brzy toho měli jistě všichni plné zuby. Jako Izraelci na poušti nařikali, že jsou dlouho bez vody, tak Noemova rodina si jistě říkala, že té vody už bylo dost. Přesto nevyskočili předčasně z lodi, a to ani tehdy, když už stáli bezpečně na Araratu. Teprve na Boží pokyn, tak jako na začátku, vyšel Noe z archy a první, co udělal bylo, že děkoval Hospodinu a vybudoval mu oltář.

Do obrazu potopy si můžeme promítnout zkoušky, které odpovídají našim vlastním životním zkušenostem. Minimálně to znamená, že je dobré být na ně aspoň trochu připraven. Řčeno biblicky, mít základy na skále nebo loď z goferového dřeva. Ale stejně člověk nikdy nebude připraven tak, aby ho už nic nepřekvapilo. A že naše zhýčkaná společnost vydrží tolik co Noe, na to bych rozhodně nesázel. Spíš sázím na tu Boží milost, o které třeba v Jakubově epistoletě čtu, že „bude-li Pán chtít, budu naživu a udělám to neb ono“.

Modlitba: *Pane Bože, děkujeme ti, že nás vybízíš k připravenosti a k trpělivosti. A že nás snad nepodrobíš zkoušce, kterou bychom nemohli vydržet. Děkujeme ti, že máš připraveno východiště a dáš nám sílu, abychom mohli obstát.*

Přímlovná modlitba: *Pane náš, Ježíši Kriste, vyslyš naše prosby. Přimlouváme se u tebe za všechny ty, kteří v této chvíli mají starosti o své domy, zahrady a pole. Prosíme, aby zvládli řešit škody, které jim způsobila povodeň. Prosíme za všechny, kdo museli vyjít do terénu, aby pomáhali se záchranou lidí, zvířat i majetku. Modlíme se za hasiče, za všechny záchranné složky, které pomáhají lidem v nouzi. Prosíme, Pane, kéž se počasí opět uklidní, a aby lidé prožili, že ty máš moc i nad živly. Prosíme ovšem i za lidi, kteří prožívají boře ve svém životě, kteří se topí v problémech, kteří ztrácejí pevnou půdu pod nohama, za lidi, kterým se bortí, na čem si v životě zakládali. Modlíme se také za nemocné, zvláště za ty, kteří si nesou postižení celým svým životem. Prosíme za lidi v obtížných životních situacích. Prosíme za ty, kdo jen s obtížemi zvládají nástrahy života. Těm všem se dej poznat jako milující Bůh, kterému leží na srdci život nás všech. Amen.*